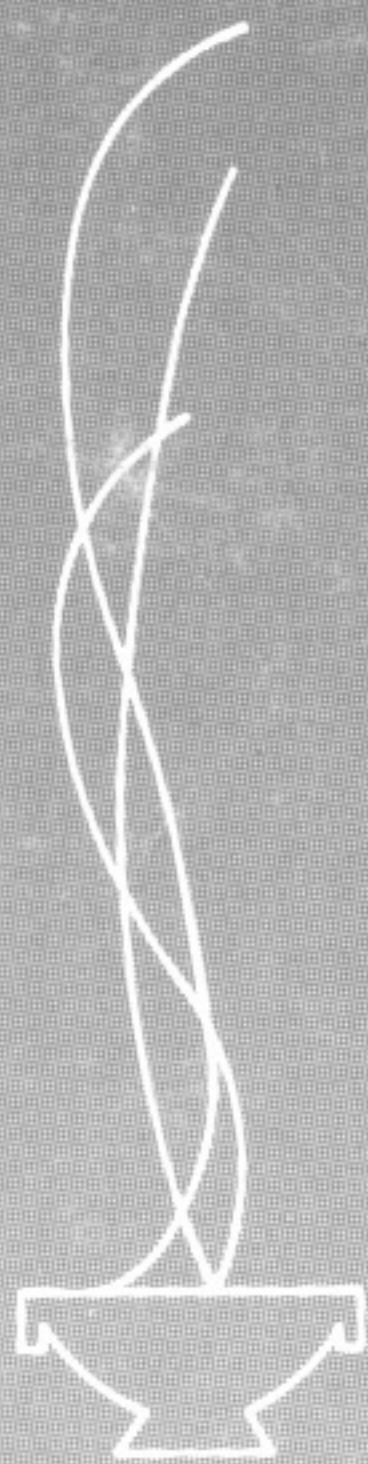


ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

τεύχος 1ο

Ιανουάριος — Μάρτιος 1989



Τριμηνιαία έκδοση

του Εθνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσηλευτριών-Νοσηλευτών Ελλάδος



«ΥΓΕΙΑΣ ΘΕΡΑΠΙΑΝΑ»

ΕΣΔΝΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Εθνικός Σύνδεσμος
Διπλωματούχων Νοσηλευτριών -
Νοσηλευτών Ελλάδος
Πύργος Αθηνών, Γ' κτίριο, 2ος όροφος
Μεσογείων 2 115 27 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 77 02 861

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ε. Δημητρίου
Κ. Καλανταρίδου
Β. Λανάρα
Μ. Μαλγαρινού

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μαρία Μαλγαρινού
Καθηγήτρια ΤΕΙ Αθηνών
Πύργος Αθηνών - Γ' Κτίριο
2ος όροφος - 115 27 ΑΘΗΝΑ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Φωτοστοιχειοδεσία - Σχεδιασμοί
Εξώφυλλο - Εκτύπωση



ΒΗΤΑ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΕ

Κατεχάκη & Αδριανείου 3 - 115 25 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 6714371 - 6714340

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Νοσηλεύτριες/-ές _____ 1500 δρχ.
Σπουδάστριες/-ές _____ 800 δρχ.
Οργανισμοί - Εταιρείες -
Βιβλιοθήκες _____ 2300 δρχ.
Εξωτερικό _____ 20 \$
Τιμή τεύχους _____ 400 δρχ.
Τιμή τεύχους
για σπουδαστές _____ 200 δρχ.

1. Άρθρα σύνταξης	17
2. Στρογγυλή Τράπεζα «Το νοσηλευτικό πρόβλημα της χώρας» Συντονιστής: Β. Λανάρα	19
«Το πρόβλημα της Ολιστικής Νοσηλευτικής Φροντίδας» Εισηγητής: Α. Ραγιά	21
«Πρόβλημα: Η νοσηλευτική έρευνα» Εισηγητής: Ε. Πατηράκη-Κουρμπάνη	28
3. «Ελάτε να κάνουμε αιμοληγία» Γιώτα Καλημέρη	35
4. «Ο ρόλος της νοσηλεύτριας στον καρκίνο του μαστού» Δρ. Χρ. Πλατή	62
5 «Η νοσηλεία ασθενούς με AIDS ή φορέα του AIDS» Αφρ. Πορτοκαλάκη	74
6 Ανακοινώσεις	81

CONTENTS

1. Editorials	17
2. Round Table from the 43rd Panellenic Medical Congress. Athens Dec. 11-13, 1987 "The Nursing Problem in the country" Co-ordinator: Dr. Vas. Lanara	19
"The problem of holistic nursing care" Speaker: Dr. A. Raya	21
"The problem of nursing research in Greece" Speaker: E. Pateraki-Kourbani	28
3. "Let us collect blood specimens" G. Kalimeri	35
4. "The role of the nurse in breast cancer" Dr. Chr. Plati	62
5 "Nursing the patient with AIDS and the carriers of the disease" Afr. Portokalaki	74
6 Announcements	81

Άρθρα σύνταξης

Το περιοδικό ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ που εκδίδει ο Εθνικός Σύνδεσμος Διπλωματούχων Νοσηλευτριών-Νοσηλευτών Ελλάδος μπαίνει με το τεύχος αυτό, που είναι το 127ο, σε μια νέα εκδοτική φάση.

Άρχισε σαν πολυγραφημένο ΔΕΛΤΙΟ τον Μάιο του 1962. Ήταν μια προσπάθεια επαφής και ενημέρωσης των μελών του Συνδέσμου καθώς τα μέλη του Συνδέσμου πλήθαιναν και το πρώτο Πανελλήνιο Νοσηλευτικό Συνέδριο ετοιμαζόταν για το Μάιο του 1963. Την έκδοση του Δελτίου επιμελείτο μια μικρή συντακτική επιτροπή που αποτελείτο από αποφοίτους όλων των τότε Σχολών. Την ευθύνη της έκδοσης ανέλαβε με πολύ ζήλο και ενθουσιασμό η δις Ανδρομάχη Ζαφειρίου, μέλος του τότε Διοικητικού Συμβουλίου, βοηθός Διευδυνούσης και αργότερα Διευδύνουσα του Θεραπευτηρίου «Ο Ευαγγελισμός». Το Δελτίο πολυγραφείται στη Σχολή του Ευαγγελισμού – ο Σύνδεσμός μας δεν διέδτε τότε πολύγραφο – και εστέλετο σε όλα τα μέλη του Συνδέσμου μας.

Κυκλοφόρησαν 6 τέτοια πολυγραφημένα τεύχη του ΔΕΛΤΙΟΥ, που περιείχαν μικρά άρθρα επίκαιρα ή νοσηλευτικού περιεχομένου, ανακοινώσεις, ενημέρωση και νέα των μελών.

Τα μέλη του Συνδέσμου μας δέχθηκαν με μεγάλη χαρά το ΔΕΛΤΙΟ και το τότε Διοικητικό Συμβούλιο οραματίστηκε την εξέλιξή του σε ένα καταξιωμένο επιστημονικό περιοδικό, που θα βοηθήσει στη συνεχή ενημέρωση των μελών και την προβολή της Νοσηλευτικής. Πρώτο βήμα σ' αυτή την κατεύθυνση ήταν η αλλαγή από πολυγραφημένο ΔΕΛΤΙΟ σε τυπωμένο ΔΕΛΤΙΟ από το τεύχος 7 (Απρίλιος-Αύγουστος 1964) μέχρι το τεύχος 10 (Απρίλιος-Ιούνιος 1965). Τα 4 αυτά τυπωμένα τεύχη έχουν πολλές τυπογραφικές ατέλειες και δεν αναφέρεται το υπεύθυνο τυπογραφείο. Το περιοδικό αποστέλλονταν στα μέλη από το Κέντρο Υγείας ΕΕΣ, οδός Αθανασάκη 1, στο οποίο τότε φιλοξενείτο το γραφείο του Συνδέσμου μας ως τις 24-1-1966 οπότε η έδρα του Συνδέσμου μεταφέρθηκε στην οδό Υψηλάντου 33 σε διαμέρισμα που παραχωρήθηκε από το Θεραπευτήριο «Ο Ευαγγελισμός». Αργότερα από 23-2-1973, που ο Σύνδεσμος εγκαταστάθηκε στα σημερινά Γραφεία, το περιοδικό διεκπεραιωνόταν στο Σύνδεσμο.

Η επόμενη φάση ήταν η διαμόρφωση του εντύπου σε ένα καλαισθητό επαγγελματικό περιοδικό με τον τίτλο ΕΛΛΗΝΙΣ ΑΔΕΛΦΗ. Το εξώφυλλο του περιοδικού φιλοτέχνησε και πρόσφερε ευγενώς στο Σύνδεσμο ο ζωγράφος κ. Τάσος Πολίτης. Η εκτύπωση ανατέθηκε στο τυπογραφείο Ι.Κυριακοπούλου και η δις Ανδρομάχη Ζαφειρίου φέρεται ως υπεύθυνος της εκδόσεως. Το περιοδικό συνέχισε την ανοδική πορεία του υπό τον τίτλο ΕΛΛΗΝΙΣ ΑΔΕΛΦΗ μέχρι το 1976.

Από τον Απρίλιο 1969 το περιοδικό τυπώνεται στο τυπογραφείο ΤΥΠΟ-ΤΕΧΝΙΚΗ-OFFSET και από τον Οκτώβριο στο τυπογραφείο Μ. και Κ. Αθανασοπούλου.

Τον Οκτώβριο του 1974 τυπώνεται το τεύχος 48 σε χαρτί illustration στις εγκαταστάσεις Gramak ΕΠΕ. Υπεύθυνος της εκδόσεως ανέλαβε τον Οκτώβριο 1974 και συνεχίζει μέχρι σήμερα η δις Μαρία Μαλγαρινού, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, Διευδύντρια τότε της Ανωτέρας Σχολής Αδελφών Νοσοκόμων του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών «Βασιλεύς Παύλος» και τώρα Καθηγήτρια στα ΤΕΙ Αθηνών.

Στο τεύχος 47 Ιουνίου 1974 η δις Ζαφειρίου, μετά από 14 χρόνια πολύτιμης προσφοράς στα πρώτα δύσκολα χρόνια του περιοδικού παρέδωσε τη σκυτάλη της ευθύνης στη δίδα Μαλγαρινού με την ευχή «Κάθε τεύχος να είναι πάντα καλύτερο». Αυτή είναι η επιθυμία και η συνεχής προσπάθεια της Συντακτικής Επιτροπής μέχρι σήμερα και είναι γεγονός ότι το περιοδικό βελτιώνεται συνεχώς.

Τον Ιανουάριο 1979 από το τεύχος 73 αλλάζει ο τίτλος του περιοδικού από ΕΛΛΗΝΙΣ ΑΔΕΛΦΗ σε ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ και το κλισέ του εξωφύλλου, ενώ ανατίθεται εκ νέου η εκτύπωση του περιοδικού στον κ. Αθ. Αθανασόπουλο.

Από το διπλό τεύχος 74 – 75 του 1979, ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο Συντακτική Επιτροπή από 4 μέλη του τότε Διοικητικού Συμβουλίου τις κκ. Ελ. Δημητρίου, Β. Λανάρα, Μ. Μαλγαρινού και Χ. Ρούσσου. Το περιοδικό βελτιώνεται καθημερινώς και κυκλοφορεί κάθε δύο μήνες μέχρι το έτος 1987. Από το 1988 γίνεται τριμηνιαίο.

Από τον Ιανουάριο 1985 η έκδοση του περιοδικού ανετέδη στην Εταιρεία Ιατρικών Γραφικών Τεχνών ΒΗΤΑ. Το προσωπικό ενδιαφέρον και η άριστη κατάρτιση τόσο της κ. Βασιλάκου όσο και των συνεργατών της κ. Σ. Κατσικαρέλη, Σ. Ψιλοπούλου, Π. Κάππα, Δ. Παλαμίδα και Ι. Κοντομάνη, συντελούν στη συνεχή βελτίωση του περιοδικού σε περιεχόμενο και εμφάνιση. Μετά από μια περίοδο αναπόφευκτων ανωμαλιών λόγω εισαγωγής των διευθύνσεων των συνδρομητών σε ηλεκτρονικό υπολογιστή, ελπίζουμε ότι το περιοδικό φθάνει τώρα σε όλα τα μέλη μας εγκαίρως. Στη Συντακτική Επιτροπή συμμετέχει από το 2ο τεύχος του 1987 η δις Κ. Καλανταρίδου.

Και τώρα το μεγάλο βήμα. Το περιοδικό ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ μπαίνει στην Ομάδα των Επιστημονικών Περιοδικών του ΙΑΤΡΟΤΕΚ όπου τα κριτήρια ποιότητας της ύλης είναι αυστηρά και οι κανόνες παρουσιάσεως καθορισμένοι. Κάθε άρθρο πρέπει να είναι επιστημονικά τεκμηριωμένο και να συνοδεύεται απαραίτητα από ελληνική και αγγλική περίληψη, οι βιβλιογραφικές παραπομπές να γίνονται με το σύστημα Vancouver κ.λπ.

Στο επόμενο τεύχος θα δημοσιευθούν συγκεκριμένες οδηγίες προς τους συγγραφείς. Η πλούσια και εκλεκτή προσφορά ύλης για δημοσίευση οδήγησε στην απόφαση του διπλασιασμού των σελίδων του περιοδικού παρ' όλη την οικονομική επιβάρυνση την οποία ο Σύνδεσμος θα κληθεί να αντιμετωπίσει. Ελπίζουμε ότι τα μέλη του Συνδέσμου μας και οι άλλοι συνδρομητές του περιοδικού θα δεχθούν με χαρά τη νέα αυτή εκδοτική μορφή του και οι συγγραφείς θα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να γίνει η ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ένα ΒΗΜΑ επιμορφώσεως, ενημερώσεως και επικοινωνίας του Νοσηλευτικού Κλάδου. Να γίνει για όλες τις νοσηλεύτριες και τους νοσηλευτές της χώρας μας ένα ΒΗΜΑ επιστημονικής γνώσης, έρευνας και πειραματισμού αλλά και ένας ΑΜΒΩΝΑΣ αγάπης και αφοσιώσεως στο καθήκον για την προαγωγή της Υγείας, την πρόληψη της νόσου και την ολοκληρωμένη νοσηλευτική φροντίδα του κάθε πασχόντος συνανθρώπου μας σαν γυχοσωματικού συνόλου.

Αυτή η ολοκληρωμένη και εξατομικευμένη νοσηλευτική φροντίδα είναι η δική μας αποκλειστική ευθύνη, προνόμιο και βαθύτατη ικανοποίηση, όταν προσφέρεται στο συνάνθρωπο όχι μόνο με επαγγελματική επάρκεια αλλά και με ΑΓΑΠΗ.

ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Συντονιστής: Β. Λανάρα

Εισηγητές: Α. Παπαδαντωνάκη, Ε. Πατηράκη, Α. Ραγιά

ΤΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Β. Λανάρα

Περίληψη: Το θέμα σαν Πρόβλημα-Πρόκληση συζητήθηκε σε τρεις κυρίως διαστάσεις: ολιστική νοσηλευτική φροντίδα του αρρώστου, νοσηλευτική έρευνα για βελτίωση της Νοσηλευτικής και στελέχωση νοσηλευτικών υπηρεσιών. Ο ανεπαρκής αριθμός πτυχιούχων νοσηλευτών και η μη αξιοποίηση των υπάρχοντων, τα πολλά επίπεδα νοσηλευτικής εκπαίδευσης, η ανεπαρκής οργάνωση νοσηλευτικών υπηρεσιών, η μη συμμετοχή νοσηλευτών στη λήψη αποφάσεων για τη Νοσηλευτική και η μη ανάπτυξη έρευνας για την αντιμετώπιση των προβλημάτων θεωρήθηκαν ως τα κυριότερα εμπόδια. Η αποδέσμευση των πτυχιούχων νοσηλευτών από το δημοσιοϋπαλληλικό μισθολόγιο-βαθμολόγιο σε συνδυασμό, με την πανεπιστημιακή εκπαίδευση των νοσηλευτών, τονίστηκε ότι θα αποτελέσουν ισχυρά κίνητρα προσέλκυσης μεγάλου αριθμού υποψηφίων και παραμονής στον κλάδο ικανών νοσηλευτών για την κάλυψη των αυξανόμενων νοσηλευτικών αναγκών και την παροχή υπηρεσιών ποιότητας, αλλά και απορρόφησης μεγάλου αριθμού ανδρώπινου δυναμικού που παραμένουν άνεργοι λόγω κορεσμού των περισσότερων επιστημονικών επαγγελμάτων.

Το θέμα που μας δόθηκε να παρουσιάσουμε και να συζητήσουμε σήμερα είναι πράγματι Πρόβλημα. Σαν πρόβλημα, όμως, έχει δύο πλευρές. Η μια πλευρά είναι ότι ζητάει λύση κι η άλλη ότι αποτελεί πρόκληση.

Αν ανταποκριθούμε σωστά στην πρόκληση του νοσηλευτικού προβλήματος τώρα, θα δούμε ίσως άνθηση της Νοσηλευτικής, με αποτέλεσμα τη βελτίωση των νοσηλευτικών υπηρεσιών υγείας της χώρας και της νοσηλείας των αρρώστων μας.

Στη σημερινή μας κοινωνία και στο χώρο της Υγείας που μας ενδιαφέρει, όλοι οι κλάδοι είναι κορεσμένοι, με αποτέλεσμα το μεγάλο αριθμό ανέργων επιστημόνων και το άγχος φοιτητών και σπουδαστών που δεν ξέρουν αν τελιώνοντας τις σπουδές τους θα βρουν εργασία. Αυτός ο φόβος δεν υπάρχει για τη Νοσηλευτική, τουλάχιστον προς το παρόν.

Θα προσπαθήσουμε να προσεγγίσουμε το θέμα μας Πρόβλημα-Πρόκληση με τις ακόλουθες εισηγήσεις:

1. Η Αφροδίτη Ραγιά, Αναπλ. Καθηγήτρια Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, θα παρουσιάσει το «Πρόβλημα της ολιστικής νοσηλευτικής φροντίδας» του αρρώστου.
2. Η Ελισάβετ Πατηράκη-Κουρμπάνη, πτυχιούχος και υποψήφια διδάκτορας του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Νοσηλεύτρια του Νοσοκομείου «Άγιος Σάββας», θα εισηγηθεί το «Πρόβλημα της νοσηλευτικής έρευνας» για βελτίωση της Νοσηλευτικής, και
3. Η Ασπασία Παπαδαντωνάκη, πτυχιούχος του Polytechnic of North London και υποψήφια διδάκτορας του Τμήματος Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών, υπεύδυνη του τομέα Χειρουργείων του «Ευαγγελισμού», θα συζητήσει το μεγάλο «Πρόβλημα της στελέχωσης υπηρεσιών υγείας με νοσηλευτικό προσωπικό».

Abstract: The nursing problem in Greece has been approached in three dimensions as a problem-challenge: the holistic patient care, nursing research and staffing nursing services. The shortage of graduate nurses, the many levels of nursing education, inadequate organization of nursing services, lack of nurses participation in decision taking for Nursing and inadequate research development have been considered as the main obstacles. Disengagement of professional nurses from civil servants salary with higher financial earning along with their university nursing education are suggested as the most appropriate incentives to attract adequate numbers of nursing candidates and remain to the profession to cover the increased needs of nursing care and the provision of quality nursing services. In addition a great number of unemployed manpower will be used and actualized in nursing where mostly is needed while there is a surplus in almost all the other professions.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

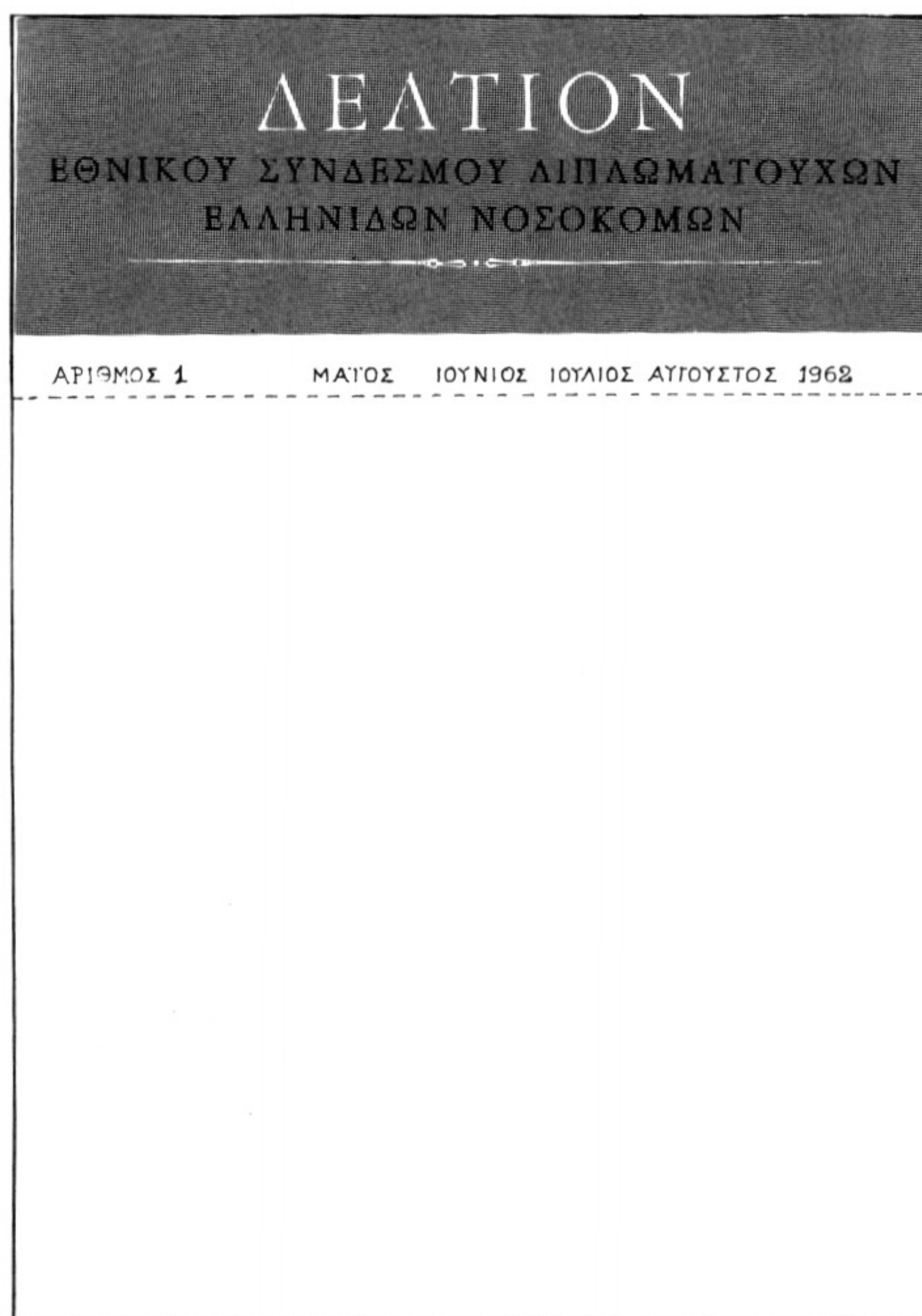
1. Για πρώτη φορά, ελληνίδα νοσηλεύτρια υπογήφια για την υποτροφία 3M, που όπως είναι γνωστό κάθε χρόνο προκηρύσσει το Διεθνές Συμβούλιο Νοσηλευτών (ΔΣΝ), προτάθηκε η δις Δέσποινα Σαπουντζή. Η δις Σαπουντζή, διπλωματούχος της τ. Σχολής Επισκεπτριών Αδελφών και Νοσοκόμων και πτυχιούχος του Τμήματος Νοσηλευτικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Αθηνών, εργάζεται Προϊσταμένη στο ΚΑΤ.

Μεταξύ των πολλών της επαγγελματικών δραστηριοτήτων είναι μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο Τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Μαιευτηρίου «Αλεξάνδρα».

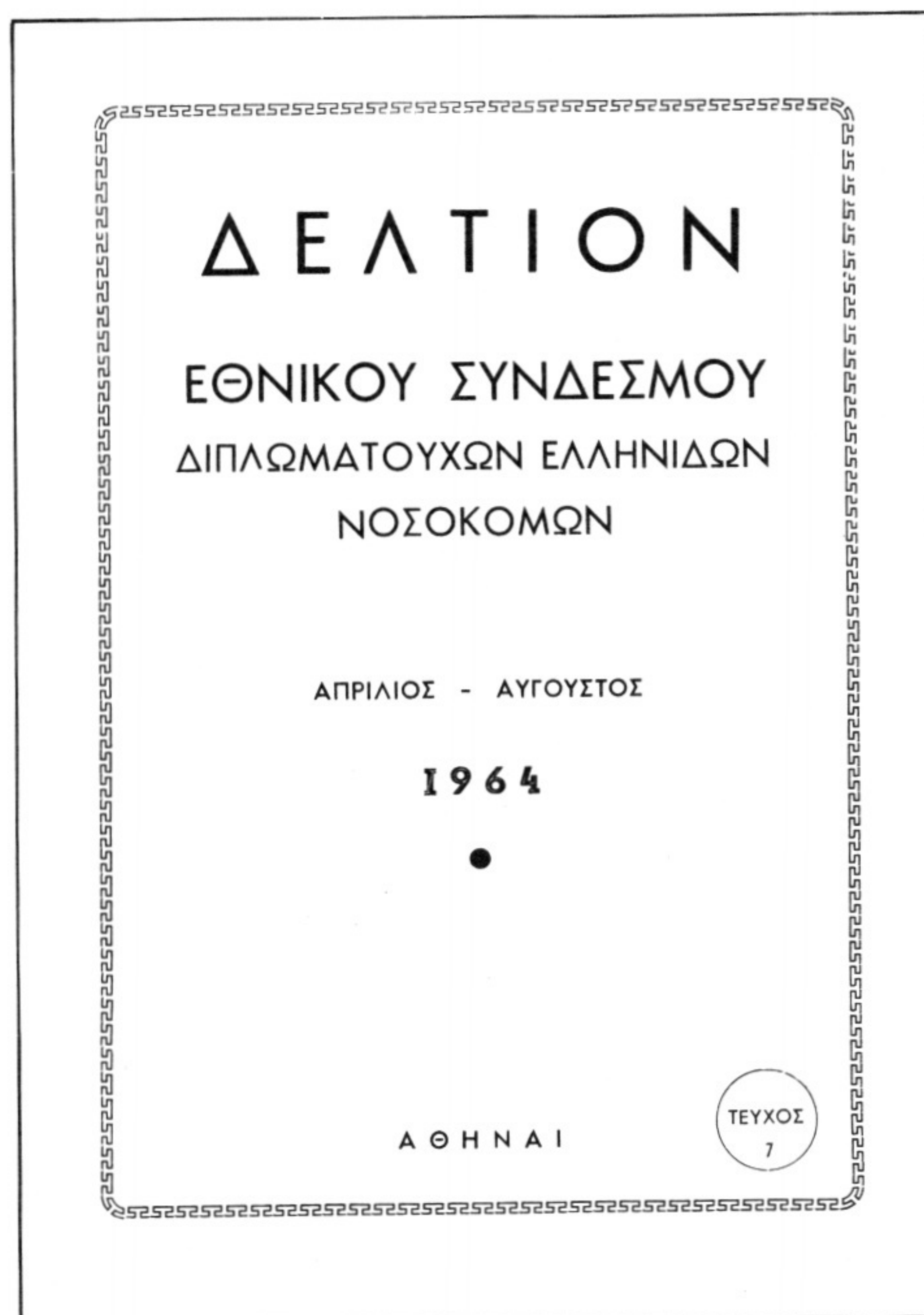
Με την ετήσια αυτή υποτροφία η δις Δ. Σαπουντζή θα κάνει μεταπτυχιακές σπουδές στην Αγγλία.

Συγχαίρουμε θερμά την δις Σαπουντζή για την υποτροφία που πήρε και της ευχόμαστε επιτυχία στις μεταπτυχιακές σπουδές.

2. Το 19ο Συνέδριο του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσοκόμων με θέμα «Νοσηλευτική Ένα Καινούριο Αύριο» θα πραγματοποιηθεί στη Seoul της Κορέας από 28 Μαΐου έως 2 Ιουνίου 1989.
3. Από 31 Οκτωβρίου έως 4 Νοεμβρίου 1989 θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Τα παιδιά και ο θάνατος». Οι ενδιαφερόμενοι να συμμετάσχουν στο συνέδριο μπορούν να απευθυνθούν στην κ. Δανάη Παπαδάτου, Μεσογείων 8, 115 27 Αθήνα, τηλ: 77 77 545.
4. Η εικαστική εξέλιξη του εξωφύλλου του περιοδικού ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ από το 1962 μέχρι σήμερα.



Μάιος 1962 μέχρι Μάρτιο 1964



Απρίλιος 1964 μέχρι Ιούνιο 1965